

Frydlender proti Francii [velký senát] – č. 30979/96
Rozsudek ze dne 27. 6. 2000 [velký senát]

Článek 6

Správní řízení

Článek 6-1

Přístup k soudu

Použitelnost článku 6 na spory vyvolané státními zaměstnanci: *článek 6 se použije*

Skutkový stav – Stěžovatel nastoupil na základě pracovní smlouvy do Oddělení ekonomického rozvoje Ministerstva hospodářství. Byl vyslán do Spojených států, kde byl pověřen propagací francouzských vín, pív a lihovin. V souladu s nařízením č. 69-697 o všeobecných služebních podmínkách osob pracujících v zahraničí pro stát na základě individuální smlouvy byl stěžovatel opakovaně zaměstnán vždy na dobu třiceti měsíců, přičemž smlouva se automaticky obnovovala. Správní orgány však mohly smlouvu ukončit s tříměsíční výpovědní lhůtou, mimo jiné z důvodu nedostatečného pracovního výkonu. V lednu 1986 Ministerstvo hospodářství dopisem vyrozumělo stěžovatele, že bylo s konečnou platností rozhodnuto jeho smlouvu neobnovit, neboť, kromě jiných nedostatků, stěžovatel projevil značný nedostatek iniciativy vůči dovozcům. Od února 1986 stěžovatel podal tři žaloby, jimiž se domáhal přezkoumání tohoto rozhodnutí u správních soudů. Když správní soud všechny tři žaloby zamítl, odvolal se v říjnu 1989 ke Státní radě (*Conseil d'État*), která jeho odvolání v říjnu 1995 zamítla.

Právní posouzení – článek 6 odst. 1: (a) Ačkoli bylo pravdou, že v některých státech se poměry státních zaměstnanců pracujících na základě smlouvy řídily soukromým právem, na rozdíl od kariérních úředníků, jejichž poměry se řídily právem veřejným, podle stávající praxe smluvních států kariérní úředníci a smluvní zaměstnanci plnili stejné nebo podobné pracovní povinnosti. Otázka, zda byla příslušná právní ustanovení součástí vnitrostátního veřejného nebo soukromého práva, nemohla být sama o sobě rozhodující a každopádně by vedla k rozdílům v zacházení mezi jednotlivými státy i mezi osobami ve státních službách plnícími stejné povinnosti. V rozsudku ve věci *Pellegrin* Soud rozhodl, že pro posouzení použitelnosti článku 6 odst. 1 je třeba zavést autonomní výklad pojmu „státní služba“, jež by umožnil rovný přístup ke státním zaměstnancům v signatářských státech Úmluvy bez ohledu na vnitrostátní zaměstnanecký systém a zejména na povahu právního vztahu mezi státním zaměstnancem a správním orgánem. Soud prohlásil, že je třeba stanovit funkční kritérium vycházející z povahy povinností a odpovědnosti dotyčného zaměstnance. Jediné spory vyňaté z působnosti článku 6 jsou spory vyvolané státními zaměstnanci, jejichž povinnosti jsou charakteristické pro specifické činnosti veřejné služby, při jejichž výkonu dotyčný státní zaměstnanec vystupuje jako nositel veřejné moci zodpovědný za ochranu obecných zájmů státu nebo jiných orgánů veřejné moci. Je třeba v každém jednotlivém případě zjistit, zda stěžovatelova funkce zahrnuje přímou či nepřímou účast na výkonu pravomocí propůjčených veřejným právem a povinností určených k ochraně obecných zájmů státu či jiných orgánů veřejné moci. V projednávané věci vláda uvedla, že cílem činnosti úřadů pro hospodářský rozvoj je chránit ekonomické zájmy Francie v zahraničí a podporovat zahraniční obchod, což je jedna z povinností státu. Tvrdila proto, že se nepochybně jedná o povinnosti určené k ochraně obecných zájmů státu, neboť byly součástí diplomatických aktivit Francie. Úřady pro ekonomický rozvoj však nespádaly pod Ministerstvo zahraničních věcí, nýbrž pod

Ministerstvo hospodářství. Zaměstnanci těchto úřadů sice podléhali velvyslanci, to však platilo o všech státních zaměstnancích pracujících v zahraničí. Navíc se na stěžovatele v rozporu tvrzením vlády nevztahovala nařízení z let 1950 a 1956, jelikož jeho služební podmínky byly upraveny nařízením o všeobecných služebních podmínkách osob pracujících v zahraničí pro stát na základě individuální smlouvy z roku 1969. Pokud jde o otázku, zda mohly stěžovatelovy povinnosti přesto opravňovat k závěru, že vykonává pravomoci propůjčené veřejným právem, jeho pracovní povinnosti ve Spojených státech spočívaly v napomáhání a podpoře vývozu určité kategorie produktů a v poskytování poradenství a pomoci státním a polostátním orgánům a individuálním dovozcům či vývozcům. Vzhledem k povaze svých pracovních povinností a poměrně nízké úrovni odpovědnosti stěžovatel neplnil žádné úkoly, o nichž by bylo možno říci, že přímo či nepřímo zahrnovaly povinnosti určené k ochraně obecných zájmů státu. Článek 6 byl proto použitelný.

(b) Soudní řízení, jichž se stížnost týkala, byla zahájena v únoru 1986 a skončila v říjnu 1995. Délku těchto řízení nebylo možno vysvětlit složitostí případu ani chováním stěžovatele. Státní rada vynesla rozsudek šest let poté, co jí byl případ postoupen, a vláda k tomuto průtahu nepředložila žádné vysvětlení.

Závěr: porušení (jednomyslně).